

4 У 44-му Марафоні Морської піхоти США уперше взяв участь військовослужбовець СБУ — представник Луганщини

7 У Трускавці пройшов VIII кінофестиваль «Корона Карпат»

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

П'ЯТНИЦЯ, 15 ЛИСТОПАДА 2019 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№219 (6582)

ЦИТАТА ДНЯ

ДОНАЛЬД ТУСК:

«Стратегічна мета Путіна — не лише повернути контроль над територіями колишнього СРСР, а й систематично послаблювати ЄС, провокуючи внутрішні розбіжності».

Голова Європейської Ради про те, що Росія — не стратегічний партнер ЄС, а його стратегічна проблема

Є бюджет!
Збалансований і реалістичний

УХВАЛЕНО. За ухвалення державного бюджету на 2020 рік проголосували 280 народних депутатів. З них 241 член фракції «Слуга народу», 19 — із групи «За майбутнє» і 20 позафракційних.

А започаткували його розгляд у другому читанні о 13 годині із пропозиції голови парламенту Дмитра Разумкова розпочати засідання саме з цього питання — «на свіжу голову». Із другої спроби ця пропозиція набрала 233 голоси за необхідного мінімуму 226, повідомляє УНІАН.

Міністр фінансів Оксана Маркарова закликала депутатів ухвалити цей проект бюджету: «Це хороший, реалістичний і збалансований бюджет, ухвалення якого дасть нам змогу спокійно розпочати наступний рік. І тоді місцеві бюджети матимуть набагато більше ресурсів, ніж у минулі роки. А обсяг субсидій, хочу запевнити всіх українців, достатній і для проходження наступного опалювального сезону, і для початку опалювального сезону наприкінці 2020 року. Коштів на допомогу вистачить усім, хто цього насправді потребує», — запевнила очільниця Мінфіну.

ЦИФРА ДНЯ

4,1 мільйона євро компенсації отримала з травня по листопад Україна від російської Транснефті через транзит трубопроводом «Дружба» неякісної нафти

Виконавчий директор НАК «Нафтогаз України»
Юрій Вітренко:

«Припинення транзиту — це рішення Путіна»

Фото з сайту ua.news

АВТОРИТЕТНО. Топменеджер докладно, без зайвих емоцій, на фактах і графіках викладає ситуацію щодо відносин між Нафтогазом і Газпромом

Як позбутися «боргів» з імплементації директив ЄС?

АКТУАЛЬНА ТЕМА. Україна відстає від графіка інтеграції до внутрішнього ринку Євросоюзу в межах Угоди про асоціацію

Станіслав ПРОКОПЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Слова, винесені у підзаголовок, — це тривожний висновок, який зроблено в аналітичному звіті «Інтеграція у рамках асоціації: динаміка виконання Угоди між Україною та ЄС»,

підготовленому в межах проекту «Громадська синергія». Його, нагадаю, реалізує Міжнародний фонд «Відродження» за фінансової підтримки Європейського Союзу із залученням експертів української сторони: Платформи громадянського суспільства Україна — ЄС та інших неза-

лежних фахівців. Цей звіт з аналізом ситуації станом на червень 2019 року було презентовано на пресбрифінгу в Українському кризовому медіацентрі напередодні XXI саміту Україна — ЄС, що відбувся нещодавно в Києві.

У ньому експерти ґрунтовно проаналізували досягнення

й перспективи приєднання нашої країни до різних секторів спільного ринку Європейського Союзу в межах Угоди про асоціацію. Зокрема й до цифрового, а також до ринку природного газу, електроенергії, промислових товарів, фінансових послуг, щодо пришвидшення

експорту до ЄС завдяки спрощенню митних процедур. Загалом угода передбачає інтегрування до ринку ЄС у 14 секторах. На виконання необхідних умов у всіх цих секторах Україні відведено вісім років. Відлік розпочався 1 січня 2016-го.

5

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 15 листопада 2019 року

USD 2424.4999
за 100 доларів США

EUR 2666.2225
за 100 євро

RUB 3.7759
за 10 рублів

AU 355831.73

AG 4109.53

PT 210204.14

PD 413619.68
за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Коли споживач перестане купувати
кота в мішку

КОНТРОЛЬ. Фальсифіковані продукти завдають шкоди не лише здоров'ю українців, а й іміджу нашої держави у світі

Оксана МАЛОЛЕТКОВА,
«Урядовий кур'єр»

За підтримки Кабінету Міністрів, Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів розпочато масмедійний проект громадської організації «Громадський контроль захисту прав споживачів» «СТОП Фальсифікат». Він має покласти початок очищенню ринку від фальсифікованої продукції, захисту споживачів від введення в оману недобросовісними виробниками харчових продуктів, підвищенню довіри до державних органів. Він має надати конкурентні переваги добросовісним виробникам, поліпшити репутацію виробленої в Україні на міжнародному ринку.

Чому саме нині такі великі надії покладають на цей проєкт? А тому, що Держпродспоживслужба отримала дієвий інструмент — нове законодавство, завдяки якому зможе регулювати, контролювати й очищувати ринок від небезпечної та фальсифікованої продукції. На цьому під час презентації проєкту «СТОП Фальсифікат» наголосила заступник голови ГО «Громадський конт-

роль захисту прав споживачів» Ольга Котехова. Ідеться про закони «Про інформацію для споживача щодо харчових продуктів», «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин», «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Серед пріоритетів

Ольга Котехова констатувала, що причинами насичення вітчизняного ринку фальсифікатом, введення в оману споживача, втрати іміджу української продукції на міжнародному ринку стали мораторій на проведення перевірок у 2014—2016 роках, реорганізація компетентного органу, недосконалість законодавства, скасування обов'язкової сертифікації продукції, брак дієвого контролю за якістю та безпечністю харчових продуктів.

Заступник міністра розвитку економіки, торгівлі та

сільського господарства Тарас Висоцький нагадав, що діяльність уряду людиноцентрична, серед його пріоритетів — безпечність і добробут громадян. Тобто уряд робить усе, аби люди відчували, що про них дбають. Але Тарас Висоцький каже, що уряду мають підставити плече громадянське суспільство і чесні виробники.

«Держава працює в межах визначених повноважень, і, на жаль, вони не завжди дають змогу миттєво реагувати, впроваджувати зміни. Ми над цим працюємо. Інструменти комунікації дозволяють ефективно працювати спільно, аби українці були впевнені в якості та безпечності того, що споживають. Єдиним обмеженням може бути небажання робити це», — зауважив він.

І задав про нещодавно нараду за участю очільника уряду, на якій розглядали ситуацію з дитячим харчуванням. Тарас Висоцький емоційно прокоментував почуте: «Сказати, що це цинічно, — дуже м'яко сказати. Коли на харчуванні дітей (на їхньому здоров'ї) у дошкільних навчальних закладах чи в школах просто заробляють, постачаючи неякісну продукцію. Для мене непри-

пустимо навіть брати в цьому участь, а керівники та постачальники спокійно ходять по цій землі».

Заступник міністра наголосив, що підняття у суспільстві градусу обговорення проблем із фальсифікацією, боротьба з нею загалом дасть позитивні наслідки.

Генеральний директор директорату безпечності та якості харчової продукції Микола Мороз ошелешив присутніх на презентації тим, що в українському законодавстві поняття «фальсифікований продукт» досі немає. За його словами, фіналізується внесення таких змін до законодавства і буде посилено роль Держпродспоживслужби.

Місяць на виправлення

Проект «СТОП Фальсифікат» упроваджено 14 листопада, але ГО «Громадський контроль захисту прав споживачів» дає місяць усім виробникам, які фальсифікують продукцію, виправитися, а торгівцям — прибрати з полиць непотріб. За словами Ольги Котехової, тим, хто випускає якісну та безпечну продукцію, хвилюватися нема причин. Із

16 грудня цього року представники громадської організації у присутності медіа виїжджатимуть на відбір зразків. Це відбуватиметься в чотирьох регіонах. У якому саме, у якому магазині чи супермаркеті, в онлайн-режимі, ніхто не знатиме. Буде онлайн-трансляція відбору на сторінці ГО у фейсбуці: як відбирають зразки, в яких умовах, надання супровідної документації. Кожен зразок знеособлять і закодують, а потім відправлять на аналіз паралельно у дві лабораторії. У разі потреби зразок перевірять і в третій контрольній лабораторії. Подальші дії Держпродспоживслужби залежатимуть від підсумків досліджень.

Як зауважив голова наглядової ради Спілки молочних підприємств Вадим Чагаровський, найбільше фальсифікату в молочній галузі. «Потрібно ухвалювати технічні регламенти на молочні й імітаційні продукти. А чому є фальсифікат? Бо в нашій країні вседозволеність і безкарність. Тож хочеться нарешті побачити дієві кроки компетентних органів — Держпродспоживслужби, Антимонопольного комітету, Нацполі-

ції. Це комплексне питання», — переконаний він.

Голова Громадської ради при Держпродспоживслужбі Віталій Башинський каже, що жодна країна повністю не поборолася фальсифікату, але є ті, що досягли певного успіху в цьому. Тож і Україна має зробити все, щоб у світі її сприймали як державу, здатну виробляти продукт з інгредієнтів, вказаних на маркуванні. Тоді легше буде виходити на зовнішній ринок. Адже, за його словами, у світі до нас коласальна недовіра як до тих, хто не здатен контролювати процесів виробництва.

Віталій Башинський застерігає, що за підсумками проєкту «СТОП Фальсифікат» можна побачити шквал судових позовів щодо збереження репутації виробництва. Тому складові проєкту мають бути максимально прозорими: регіон може обирати ГО, а торгову точку для відбору зразків — телеканал, кодування зразків і розкодування з результатами аналізу мають бути в прямому ефірі. Якщо проєкт буде результативним, то й зовнішні донори, й добросовісні виробники допоможуть функціонуванню такої системи.

Міністр оборони Андрій Загороднюк:

«Ім'я ворога складається із п'ятих літер»

УРЯД У ФЕЙСБУЦІ. «Зранку — в Одесі. Беру участь у відкритті III Міжнародної конференції з питань морської безпеки. Говоримо про загрози безпеці у Чорноморському регіоні. Символічно, що вперше в історії України — до складу наших ВМС долучилися два катери типу «Айленд», які нам передав Уряд США.

Радий бачити тут наших партнерів — Вільяма Тейлора, Тимчасового повіреного у справах США в Україні, Александра Віннікова, Голову Представництва НАТО в Україні, представників дипломатичного корпусу країн НАТО і партнерів, контр-адміралів, адміралів, спеціалістів з права й загалом друзів ВМС ЗС України.

Дві тези з виступу: а) військові морські загрози для України на Чорному та Азовському морях постійно зростають. Безперечно, винна у цьому Росія. При цьому вона не обмежується прямою агресією: всі знають про перешкоджання Москви свободі судноплавства і розвитку морської індустрії. Без потужних ВМС ці проблеми не вирішити. б) Конференція в Одесі — ще одне підтвердження сталих планів України відновити ВМС, які з окупацією Криму втратили значну частину своїх спроможностей.

За «Стратегією 2035», ми захищаємо прибережні води України й наші інтереси у виключній морській економічній зоні, відновлюємо морську інфраструктуру, виховуємо мотивований персонал, створюємо пакет соціальної підтримки, щоб наші ВМС повністю могли сконцентруватися на перемозі та ефективному захисті наших національних інтересів.

Щиро вдячний Міжнародному центру стратегій безпеки і оборони на чолі з адміралом запасу Кабаненком Ігорем Васильовичем, урядам США, Великої Британії та Одеській обласній Раді за допомогу у організації цієї важливої конференції...

PS Без зайвих слів: ще з 2014 року я чітко розумів, що ім'я ворога складається з п'ятих літер: Росія. Це не «ополченці» чи «місцева міліція», а кадрові військовики з РФ, що стало ще більш зрозумілим під час моторошних подій в Іловайську. Якщо ж ворог — Росія, то:

1) з ворогом розмовляють лише або мовою зброї, або мовою доведених дипломатів; 2) з цією країною неможливі фінансово-економічні відносини; 3) потрібно робити все, що від нас залежить, для повноцінної інтеграції з НАТО на всіх рівнях.

Як міністр оборони, я не просто тримаю це на контролі. Я цим живу».

Львівщина має бути з теплом

Любов ДМИТРЕНКО
для «Урядового кур'єра»

А ХОЛОДИ БЛИЗЬКО. Початок опалювального сезону і цього разу не минув без зривів графіків. Пам'ятаємо торішні проблеми з теплом у Смілі на Черкащині, коли 70-тисячне місто залишалося без тепла до самих холодів, заборгувавши газопостачальній компанії понад 120 мільйонів гривень. Тоді на допомогу людям прийшла держава — Кабінет Міністрів ухвалив рішення надати місту 16 мільйонів безповоротної допомоги.

А цього року проблеми не оминули Львівщину. Їх слід розв'язати негайно, доки ще не вдарили справжні морози. «Люди мають бути в теплі й без боргів. Ми опрацюємо всі варіанти розв'язання проблем з опаленням», — наголосив Прем'єр-міністр Олексій Гончарук, коментуючи ситуацію з початком опалювального сезону у Новояворівську та Новому Роздолі. Там через безвідповідальність приватної компанії-управителя 60 тисяч людей могли залишитися без тепла взимку, зазначив Прем'єр на своїй сторінці у фейсбуці за підсумками робочої поїздки.

Міста виявилися не готовими до подачі тепла: у трубах немає води, гідралічних випробувань влітку не проводили, а працівники ТЕЦ не отримують зарплати вже майже півроку. «Чим займалась приватна компанія управитель весь цей час —

Прем'єр-міністр Олексій Гончарук: першочергове завдання — терміново забезпечити людей теплом

із цим мають розібратися відповідні правоохоронні органи. Я не залишу цю ситуацію без контролю та хочу нагадати, що в кожній неспроможності є ім'я та посада. Все це буде виявлено й матиме оцінку та належне покарання. Представники поліції вже цим займаються», — зазначив глава уряду.

Прем'єр-міністр наголосив, що першочергове завдання — терміново забезпечити людей теплом і вирішити питання з виплатою заборгованості працівникам підприємств. «За дня цього ми ініціюємо пере-

дачу ТЕЦ в управління компанії групи НАК «Нафтогаз України». Це відбуватиметься протягом двох-трьох днів», — зазначив Олексій Гончарук, додавши, що паралельно фахівці перевірятимуть обладнання й усуватимуть технічні несправності.

У Новояворівську люди будуть з теплом у домівках за кілька днів. Ситуація в Новому Роздолі складніша. Там тепломережа не готова до роботи. Глава уряду дав доручення протягом щонайбільше п'яти днів підготувати мережу.

У ДСНС готові в разі зниження температури забезпечити громадян усім необхідним.

«Це неприпустимо, коли десятки тисяч людей опинилися сам на сам із проблемою опалення напередодні заморозків. Підкреслюю: в європейській країні, у 2019-му році! — зазначив Прем'єр-міністр. — Я не хочу чути пояснення, чому щось неможливо зробити. Хочу бачити результат! Щодня чекаю від всіх учасників процесу письмову відповідь — що, як і ким зроблено для постачання тепла в ці міста».

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Виконавчий директор
НАК «Нафтогаз України» **Юрій Вітренко:**

«Припинення транзиту — це рішення Путіна»

Фото з сайту biz.censor.net.ua

Днями у Берліні топмеджер докладно, без зайвих емоцій, на фактах і графіках викладає ситуацію щодо відносин між Нафтогазом і Газпромом, наслідків для України в разі завершення транзиту газу її територією та введення в експлуатацію газопроводу Nord Stream-2. Зокрема він змалював оптимістичні політичні сценарії щодо транзиту, якщо Росія погоджується продовжувати переговори за пропозиціїми віцепрезидента Єврокомісії Мароша Шевчовича (серед яких підписання контракту на 10 років). І песимістичний (базовий) сценарій: транзит припиняється із січня 2020 року, контакти між Нафтогазом і Газпромом відбуваються лише в залах суду, на черзі — нові арбітражі. За найпесимістичнішим сценарієм, падіння української економіки може становити до 0,7% з урахуванням ефекту мультиплікатора. Замість прогнозованого зростання на 3,3%.

— Бундестаг удруге ставить на розгляд ці урядові поправки. Не зовсім зрозуміло, про що саме йдеться у них, але подейкують, що Німеччина хоче адаптувати під себе директиву ЄС, що фактично на руку Газпрому. Ми розглядаємо це як зраду?

— Ми не втручаємося в німецьку політику. Хотілося б, щоб це рішення було в інтересах Німеччини та Європи, відповідало б європейському праву.

— Дискусія, організована Німецько-українським товариством економіки та науки, відбувалася у вузькому колі експертів і фактично не залучала тих німецьких політиків, які ухвалюють рішення. Де ще ви презентували вашу доповідь?

— Ми проводили такі зустрічі з вузьким колом парламентаріїв, урядовців у Брюсселі кілька разів, у Вашингтоні, Берліні. Ще раз проведитимемо в Берліні 26 листопада. Заплановано дискусію «Верховенство закону на європейському газовому ринку, «Північний потік-2», багатомільярдна суперечка Нафтогаз — Газпром та майбутнє транзиту газу Україною.

Тобто в нас такий підхід: ми зустрічаємося з людьми, які або впливають на рішення, або ухвалюють їх, і без пропаганди, дуже конкретно, з деталями показуємо нашу

позицію: чому ми праві, а наші опоненти, в такому разі Газпром, неправі.

— Наші західні партнери нас чують? Чи просто слухають?

— З точки зору конкретних кроків, наприклад, за рахунок таких дій нам вдалося значною мірою консолідувати позицію з Європейською комісією. Ми відчуваємо підтримку принаймні тих, із ким зустрічаємося. Вони на конкретних кроках показують її.

— Зовсім скоро Єврокомісія запрацює в новому складі. Віцепрезидент з питань Енергетичного союзу **Марош Шефчович** зробив чимало, щоб зрушити питання транзиту. Ви знаєте, хто опікуватиметься цим питанням надалі?

— Шефчович відіграє ту саму роль на тристоронніх

Газпрому. Якщо вони нам конструктивно покажуть, як готові ці порушення ліквідувати або якось компенсувати нам відповідні втрати від цих порушень, то ми готові це розглянути.

— Пакетне рішення прийняти чи ні?

— Може бути і пакетне рішення. Але воно все одно має бути вигідним для України й відповідати всім європейським нормам. І навіть у цьому пакетному рішенні кожна з окремих дій теж повинна мати певний сенс із точки зору навіть здорового глузду.

Тобто пакетне рішення не означає, що із трьох або чотирьох складових цього пакета всі не вигідні для України, і ми чомусь маємо на це погодитися. Так не буває.

Із точки зору європейських правил, краще, коли кожна зі складових цьо-

У січні буде фактично остання проплата за грудень 2019-го, але вже в лютому це припиниться. І уряд відчує ефект негайно.

переговорах, як і раніше. І мої очікування, що він принаймні до кінця року це робитиме.

З новим керівництвом Єврокомісії за цим напрямом ми ще не розмовляли. Але найближчим часом плануємо.

— Чи відома дата наступного раунду перемовин у тристоронньому форматі? І що конкретно Росія вимагає в обмін на контракт такого, що лежить поза питаннями суто транзиту?

— Дату наступної зустрічі ще не визначено. Щодо умов Росії, вони, по-перше, вимагають цей нульовий варіант, який для нас неприйнятний.

І по-друге, вимагають нового контракту на постачання газу. Ми кажемо: так, робіть пропозицію, ми розглянемо. Вони ще таку пропозицію не робили.

— А як ви ставитеся до російської пропозиції обнулити рішення Стокгольмського арбітражу?

— Ми не сприймаємо такої пропозиції взагалі. Кажемо, що ми конструктивно налаштовані, можемо розглянути різні варіанти того, як вони виконують рішення арбітражу. Але просто про нього забути не можемо.

Те саме стосується, наприклад, нового арбітражу. Тобто ми вказуємо на порушення контракту з боку

го пакетного рішення, тобто кожний контракт, збалансований сам по собі й вигідний для обох сторін. Навіщо робити так, щоб якийсь контракт був невигідним для однієї сторони? Усі контракти мають бути вигідними для всіх сторін, відповідати європейським правилам, і тоді пакетні рішення будуть вигідними для всіх.

— У своїй презентації ви сказали, що припинення транзиту — це сценарій реалістичний. Ми готові до цього?

— Сподіваюся, так. Принаймні, ми попереджали завчасно і уряд, і всіх, хто мав приготуватися, що ми маємо бути готовими до таких наслідків. Ми відчуємо їх уже із січня.

Щомісяця ми отримували від транзиту 200—250 мільйонів доларів. І ось у січні буде фактично остання проплата за грудень 2019-го, але вже в лютому це припиниться. І уряд відчує ефект негайно.

Чому так песимістично? Тому що, на жаль, це рішення Путіна, і дуже складно передбачити, чи зможе він змінити його під тиском міжнародної спільноти та економічних аргументів.

— Ви навіть назвали цифру: падіння ВВП на 0,7% у разі втрати транзиту. Це чий розрахунок?

— Це наші розрахунки, Нафтогазу.

— Стосовно безпосереднього постачання газу нам із Росії. Чи можливе пряме постачання?

— Ми сказали Газпрому: ви дайте пропозицію, ми розглянемо. Навіть зараз, за поточним контрактом, Газпром зобов'язаний постачати газ, він просто його не постачає. Тому, коли вони кажуть: а ось укладіть із нами новий контракт, ми відповідаємо: то ви навіть за поточним не постачаєте; але якщо ви хочете якийсь новий контракт, то запропонуйте конкретні умови — ми їх розглянемо. Ми не можемо погодитися на якийсь новий контракт, не побачивши, про що взагалі йдеться.

Це навіть не питання пакетного рішення. Просто скажіть нам: за якою ціною ви намагаєтеся газ продавати, на яких умовах і все інше. Це ж серйозна справа.

Ми сказали, що конструктивно розглянемо пропозицію.

— Незабаром виповниться два роки відтоді, як Стокгольмський арбітраж задовольнив вимоги Нафтогазу до Газпрому про компенсацію 4,63 мільярда доларів за недопоставлені обсяги газу для транзиту. За підсумками двох арбітражних проваджень російська компанія має сплатити 2,56 мільярда доларів плюс відсотки на користь української сторони. Але Росія вперто не визнає висновків арбітражу. Які інструменти застосовує Україна для стягнення грошей?

— Ми заарештували їхні активи, це для них дуже боляче. Найближчим часом почнемо отримувати гроші. Вони будуть змушені платити реальні готівкові кошти на рахунок суду, наприклад, у Великій Британії. Вони заморожують дивіденди, які отримують від активів, які ми відповідно заарештували. І ці всі кошти ми отримуватимемо з них у наступному році.

— Але ж російська сторона у квітні 2018 року теж подала скаргу до Стокгольмського арбітражу з вимогою про початок арбітражу про перегляд рішення попереднього арбітражу за транзитним контрактом. Які наші шанси тут?

— Перше рішення за апеляцією буде 27 листопада. Побачимо. Ми дуже оптимістично налаштовані.

Ольга ТАНАСІЙЧУК,
Укрінформ, Берлін
(Надруковано зі скороченнями)

ПРОШУ СЛОВА!

Як другорядне стає важливим

Олег ГРОМОВ,
«Урядовий кур'єр»

Буває так, що деякі речі в нашому житті ми вважаємо другорядними. Проте з віком дедалі більше дивуєшся: чимало з того, що вважав другорядним, виявляється головним. Ідеться насамперед про українську культуру, літературу та кіно.

Чомусь пригадалося шкільне ще радянське дитинство. Я вчився у звичайній російськомовній школі в колишньому Кіровограді, де, не скажу, що українській мові та літературі надавали мало уваги чи вона була якось упослідженою. Ні, і вчителі в нас були чудові, можна навіть сказати, справжні патріоти, ще тоді, на початку 1980-х років. Проте російській мові та літературі завжди були пошана та увага більші, ніж українській. Мене тоді, дванадцятирічного хлопця, дуже дивувало, що українську мову та твори роблять другорядними, холопськими чи суто селянськими. Люди мого та старшого віку пам'ятають, як тоді казали: російська література є міською, а українська — селянською чи сільською. Та й учили ми на уроках української літератури, ніде правди діти, інколи не найкращі твори наших поетів і письменників. Чомусь Павло Тичина в усвідомленні не лише учнів, а й учителів асоціювався з пропагандистським віршем «На майдані коло церкви», а не чудовою лірикою (яку не вчили в українських школах радянського часу). Казали школярі зовсім не заслугою про видатного поета, що «краще з'їсти кирпичину (до речі, й це слово — росіянізм, адже українською правильно казати цеглина), ніж вчити...».

Тому, можливо, й ставлення до української літератури, мови, культури та кіно також було другорядним.

Останніми місяцями полюбляю передивлятися старі, зняті ще за радянського часу, а також раннього пострадянського періоду художні фільми виробництва кіностудії імені О. Довженка чи Одеської. Нещодавно в ютубі натрапив на чудовий серіал видатного українського режисера Олега Бійми «Острів любові», кожну серію якого було знято за творами видатних українських письменників кінця XIX — початку XX сторіччя. Пан Олег на початку страшних 1990-х, коли проходило первинне накопичення нечистого капіталу, зняв майже шедевр. Але він це зробив досить тонко: передав далеко не другорядність, а геніальність української класики за допомогою «полунички». Як кажуть, ішов у ногу з тим часом, розумів, що так глядачеві простіше буде сприймати геніальні твори українських класиків.

Так я знову для себе відкрив Олександра Олеся (батька не менш геніального сина Олега Ольжича), Марка Вовчка, Івана Франка і навіть нашого сучасника Євгена Гуцала. Усі фільми — чудові взірці психологічної драми. Це страждання через нерозділене кохання, намагання знайти нове щастя, зробити щось важливе для себе та для людей. Еротика у фільмах Бійми зовсім не нав'язлива, не вульгарна. Вона органічна, а прекрасна музика робить кожен фільм ще вищим і поетичнішим.

Я чомусь подумав, що в усіх українців — і російськомовних, і українськомовних — після перегляду такого серіалу має з'явитися бажання знайти твори наших геніальних українських письменників, за якими було знято фільм, та бодай щось прочитати.

Я став підкидати посилання «Острова любові» друзям і знайомим. Зокрема й тим, які вважають, що українська література селянська та другорядна. І з великим подивом помітив, що цей серіал найбільше сподобався саме їм, а не прихильникам української прози XIX сторіччя.

Це було, з одного боку, для мене відкриттям, а з іншого — дуже приємною новиною. Значить, людина мислить, відчуває, порівнює, робить правильні висновки, змінюється. Один із знайомих навіть запитав у мене, чи маю повість Марка Вовчка «Сон», за якою знято однойменний фільм у цьому серіалі. Отже, саме стрічки Бійми змушують людей, які до цього не були шанувальниками української літератури, шукати книжки, за якими було їх знято? Це чудово.

У час електронної інформації, телефонів і ноутбуків ми забуваємо, що є теплі книжки, старі чудові фільми, які нам, нашим дітям та онукам будуть набагато корисніші в житті та зроблять нас кращими, ніж усі сучасні прибабаси. Вони спонукають нас переосмислювати щось важливе, переоцінити для себе вторинне і первинне, стати шанувальниками геніїв та ще більше нас наблизити до справжніх патріотів України, до тих, ким були Олександр Олеся, Марко Вовчок, Іван Франко і класик, який ще живе, — Олег Бійма.

І якщо хоч дві-три людини, які читають цей матеріал, переглянуть серіал «Острів любові» (чи якийсь інший не менш геніальний український фільм за нашою класикою), а можливо, й підуть до книгарень, щоб прочитати першоджерело, то я теж буду щасливим.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про деякі заходи щодо оптимізації переліків посад, що підлягають заміщенню особами вищого офіцерського (начальницького) складу, та граничних військових (спеціальних) звань за цими посадами

З метою запровадження єдиного підходу до визначення переліків посад, що підлягають заміщенню особами вищого офіцерського (начальницького) складу, та граничних військових (спеціальних) звань за цими посадами, відповідно до пунктів 17, 24 частини першої статті 106 Конституції України **ПОСТАНОВЛЯЮ:**

1. Кабінету Міністрів України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Управлінню державної охорони України, Службі судової охорони:

1) подати в установленому порядку до 21 листопада 2019 року пропозиції стосовно переліків посад, що підлягають заміщенню особами вищого офіцерського (начальницького) складу, та граничних військових (спеціальних) звань за цими посадами, передбачивши зменшення кількості відповідних посад, а також виходячи з такого співвідношення:

за посадою Головнокомандувача Збройних Сил України граничним військовим званням є військове звання генерала армії України;

за посадами начальника Генерального штабу Збройних Сил України, першого заступника начальника Генерального штабу Збройних Сил України, командувачів видів Збройних Сил України, Командувача об'єднаних сил, Голови Державної прикордонної служби України, командувача Національної гвардії України, Голови Служби безпеки України, Голови Служби зовнішньої розвідки України, Голови Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Голови Національної поліції України та іншими відповідними посадами граничним військовим (спеціальним) званням є військове звання генерал-полковника (прирівняне до нього відповідне спеціальне звання);

за посадами заступників начальника Генерального штабу Збройних Сил України, перших заступників (заступників) командувачів видів Збройних Сил України, Командувача об'єднаних сил, Голови Державної прикордонної служби України, командувача Національної гвардії України, Голови Служби безпеки України, Голови Служби зовнішньої розвідки України, Голови Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Голови Національної поліції України, а також за посадами головного інспектора Міністерства оборони України, начальника Національного університету оборони України імені Івана Черняховського, командувача Сил логістики Збройних Сил України, командувачів родів військ (сил) Збройних Сил України, начальника Головного управління Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, начальника Осброєння та Тилу Збройних Сил України, начальників Головного управління Генерального штабу Збройних Сил України, начальників Головного управління Збройних Сил України, командувачів військами оперативних командувань Сухопутних військ Збройних Сил України, командирів повітряних командувань Повітряних Сил Збройних Сил України, Голови Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту, начальників регіональних управлінь Державної прикордонної служби України, начальників територіальних управлінь Національної гвардії України, Голови Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Начальника Управління державної охорони України та іншими відповідними посадами граничним військовим (спеціальним) званням є військове звання генерал-лейтенанта (прирівняне до нього відповідне спеціальне звання);

за посадами перших заступників керівників (начальників) головних управлінь (департаментів) в органах військового управління, перших заступників (заступників) головного інспектора Міністерства оборони України, начальника Національного університету оборони України імені Івана Черняховського, командувачів родів військ (сил) Збройних Сил України, командувачів військами оперативних командувань Сухопутних військ Збройних Сил України, командирів повітряних командувань Повітряних Сил Збройних Сил України, а також за посадами керівників закладів освіти (крім начальника Національного університету оборони України імені Івана Черняховського), начальників навчальних (наукових) центрів Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних органів та іншими відповідними посадами граничним військовим (спеціальним) званням є військове звання генерал-майора (прирівняне до нього відповідне спеціальне звання);

2) забезпечити в установленому порядку проведення заходів із визначення рівня підготовки та відповідності займаним посадам осіб, які обіймають посади, що підлягають заміщенню особами вищого офіцерського (начальницького) складу.

2. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
13 листопада 2019 року
№ 845/2019

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 6 листопада 2019 р. № 1040-р
Київ

Питання забезпечення сталого проходження опалювального періоду 2019/20 року в м. Новояворівську і Новому Роздолі Львівської області

З метою запобігання виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру в м. Новояворівську і Новому Роздолі Львівської області, забезпечення сталого проходження в зазначених населених пунктах опалювального періоду 2019/20 року відповідно до статті 16 Кодексу цивільного захисту України і статті 10 Закону України «Про теплопостачання»:

1. Погодитися з пропозицією Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, і Львівської обласної державної адміністрації щодо вжиття невідкладних заходів стосовно зміни управителя майновими комплексами Новояворівської і Новороздільської теплоелектроцентралей, що забезпечить їх належне функціонування шляхом застосування процедури закупівлі, передбаченої статтею 35 Закону України «Про публічні закупівлі».

2. Рекомендувати Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг, і Антимонопольному комітету відповідно до своїх повноважень вирішити питання негайного надання новому управителю майновими комплексами Новояворівської і Новороздільської теплоелектроцентралей згідно із законом відповідних дозвільних документів.

3. Взяти до відома рішення Львівської обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій від 31 жовтня 2019 р. про виділення коштів з резервного фонду обласного бюджету місцевим бюджетам м. Новояворівська і Нового Роздолу для фінансування здійснення заходів, пов'язаних із запобіганням виникнення в зазначених містах надзвичайної ситуації техногенного характеру.

4. Акціонерному товариству «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» разом з акціонерним товариством «Укртрансгаз» забезпечити виконання Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальноосвітніх інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2018 р. № 867 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 98, ст. 3226), в частині постачання природного газу виробникам теплової енергії, управлінням майном яких здійснюється суб'єктами господарювання, які залучені Національним агентством з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

5. Національному агентству з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, разом з Львівською обласною державною адміністрацією і акціонерним товариством «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» розробити і затвердити у тижневий строк план заходів щодо відновлення і забезпечення стабільного функціонування Новояворівської і Новороздільської теплоелектроцентралей.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

Марафон учить шанувати захисників

ГЕРОЇ ПОРУЧ. У 44-му Марафоні Морської піхоти США уперше взяв участь представник Луганщини

Уляна ДАВИДЕНКО
для «Урядового кур'єра»

«Біжи з метою, фінішуй з гордістю». Таким був девіз нинішнього Марафону Морської піхоти США. Щорічно у змаганнях беруть участь десятки тисяч людей із 60 країн, зокрема кілька тисяч поранених військовослужбовців, ветеранів бойових дій та волонтерів. Уже четвертий рік поспіль в американському марафонському забігу брали участь українці, і вперше офіцер СБУ — корінний луганець. Представник спецслужби п'ять років займався контррозвідкою в умовах проведення АТО/ООС, зазнав серйозних травм і поранень, пройшов тривале лікування і складний шлях реабілітації. Його імені не розсекречують — він і досі захищає Батьківщину.

«Після травми в 2016 році лікувався. Марафон Морської піхоти США побачив по телевізору. Подумав, що непогано було б спробувати взяти участь», — рапортує офіцер.

Спочатку йому довелося зайнятися бігом, щоб відновити фізичну форму після поранення, яке прикувало на місяці до ліжка. У 2018 році в Харкові він пробіг свою першу марафонську дистанцію. Того самого року опанував у Харкові «напівзалізний триатлон», тобто без перерви проплив 2 км, проїхав на велосипеді 21 км і пробіг 21 км. Тож він тепер це й наполовину ironmen. У 2019-му подав заявку на участь у Марафоні Морської піхоти США, і його зарахували в нашу команду.

«Місію виконано!»

«Мета проведення марафону — вияв суспільної поваги до своїх військовослужбовців, ветеранів, які загинули у конфліктах на території інших країн. І друга назва заходу — народний марафон. Він завжди збирає тисячі людей. Це єдиний забіг без призових місць. Почесна сама участь у заході, привід для гордості», — підкреслює офіцер.

Від України бігло десять осіб. Половина — з ампут

Українська команда, яка брала участь у 44-му Марафоні Морської піхоти США

таціями, відстань — 10 км. Хлопці з легшими травмами вийшли на повну дистанцію. Уперше до складу команди ветеранів-бігунів увійшла дівчина. Ольга Бенда пішла добровольцем на фронт, у травні 2017 року під час обстрілів втратила ліву ногу, але «попри це залишається такою самою веселою й активною», — пишається нею офіцер з Луганська.

А ще він підкреслює, як радо приймали українську команду в США і, за його словами, такої величезної психологічної підтримки, надії діаспори, що «наші найкращі», не можна було не виправдати.

Старт і фініш забігу були неподалік Пентагону, а сам маршрут проходив повз парки й меморіали американської столиці. Наприкінці жовтня погода була гарною за винятком дня марафону. Тоді дощило, та злива не стала перешкодою ні бігу, ні гарному настрою учасників.

В Америці люди виходять, щоб просто потиснути руку бігунам, дзвонять дзвіночками. Багато із саморобними плакатами на підтримку бігунів. Серед учасників Марафону Морської піхоти США — величезна кількість батьків, які везуть дітей на інвалідних візках усю дистанцію.

Місце, де фінішував Марафон Морської піхоти

Була окрема смуга для ручного велосипеда.

«Тобто навіть ті учасники, які не могли ходити, на ручних велосипедах долали цю дистанцію і так виявляли підтримку армії», — розповідає луганець. Багато учасників вийшли у футболках зі світлинами військовослужбовців, їхніми прізвищами, званнями, датами народження і загибелі. Вшанували їхню пам'ять.

Українці намагалися бігти командою. Щоправда, луганець таки виявився сам, почекав представника Львівщини Богдана Ушарука, і разом вони дружно добігли до фінішу. Офіцер показує медаль фінішиста. Вона красива й важка. Викарбувано дати проведення марафону і слова: «Місію виконано».

На війні немає непоранених

Поїздку згадуватиме довго. Головне, формулює для себе, їхав, щоб «подивитися, як люди живуть», побачити побут морських піхотинців США.

«Мене вразив і сподобався сповідуваний американцями принцип There no unwounded soldiers in the war, тобто «На війні немає солдатів, яких не поранено». Будь-яка людина, яка пройшла війну, тією чи тією мірою (я впевнений, це стосується і жителів територій у зоні проведення бойових дій і вимушених переселенців) постраждала», — каже луганець.

За його словами, «робимо наголос, що в людини або вогнепальне поранення. Те, що я розумів там: не потрібно ділити учасників бойових дій на якісь категорії, в кого більше проблем чи заслуг. У нас одна спільна мета. Маємо насамперед вистояти перед російським агресором і максимально відновити свою територію. І має бути внесок у це кожного. І кожен має від

чувати нерозривність свого внеску».

У США він побачив саме таке ставлення до тих, хто долю присвятив служінню Батьківщині.

«Там до військовослужбовців просто на вулиці підходять люди й кажуть: «Дякую за вашу службу». Та особливо мене вразило, що скрізь, у всіх публічних місцях — у Капітолії, ідальні морпхів, Пентагоні — є наочне нагадування про тих військовослужбовців, які пропали безвісти. У ідальні морпхів є сервірований, але порожній стіл. Лежить медаль «Пурпурове серце» і стоїть табличка з написом: «Цей стіл зарезервовано для нашого брата, який перебуває в полоні або пропав безвісти під час проведення бойових дій», — розповідає офіцер. — Потім ми поградили в Конгрес. А там окреме шкіряне крісло для такого військовослужбовця і висить прапор з його умовним зображенням. І так у всіх публічних місцях. Тобто цей образ інтегровано в усе їхнє суспільство. Люди не дають собі права й змоги забути про таких солдатів».

Спілкувалися представники нашої команди й зі штатним радником голови комітету начальників штабів різних родів військ. Це висока посада — на рівні заступника міністра оборони.

«Прозвучала теза, що Україна — досить невелика країна порівняно з державою-агресором, і ті безпрецедентні заходи із захисту своєї території, які ми застосовуємо, не залишаються поза увагою США. Однак сили нерівні, хоч опір, який чинимо, вражає. У нас величезний досвід, який можемо запропонувати всьому світу щодо участі в бойових діях і так званій гібридній війні, — каже офіцер. — Такого досвіду не мають ні Америка, ні наші партнери з Британії. Тож вони дивляться на Україну як на форпост».

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ

Як позбутися «боргів» з імплементації директив ЄС?

Фото з сайту wallpaperbuzz.com

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

«Отже, минуло три роки, відтак залишилося ще п'ять. Таким чином, — зауважив на брифінгу Дмитро Шульга, директор Європейської програми Міжнародного фонду «Відродження», — упродовж каденції Президента Зеленського і нового складу Верховної Ради Україна має інтегруватися в ринок ЄС у всіх секторах. Утім, відповідно до положень угоди, вже на сьогодні наша країна мала виконати умови в чотирьох секторах, натомість виконала лише у двох із них. Хоча навіть і щодо них немає рішень ЄС про відкриття ринку».

Обнадійливі кроки — у митній галузі

Як показав аналіз причин відставання темпів секторальної інтеграції України до спільного ринку ЄС від термінів, передбачених Угодою про асоціацію, існує контрастна динаміка в різних галузях. Інтеграція, скажімо у секторі державних закупівель, де факто відбулася. Україна і ЄС відкрили ринки одне одному, навіть без ухвалення потрібних рішень Угоди про асоціацію, завдяки обопільній участі в угоді СОТ про державні закупівлі (угода GPA). На цифровому ринку через великий обсяг нововведень у праві ЄС Україна не може рухатися далі сама. Тож вона чекає висновків ЄС щодо шляхів виконання угоди у цій галузі. Річ у тім, наголошують експерти, що в багатьох секторах законодавство ЄС пішло значно вперед з часів завершення у 2011 році перемовин між Україною і ЄС щодо Угоди про асоціацію. А це потребує оновлення відповідних додатків до Угоди. І першим із них у 2019 році став Додаток XXVII стосовно енергетики. Оновлення потребують і решта, передусім Додаток XVII-3 про телекомунікаційні послуги.

Щодо справ у митній галузі, одні з найпроблемніших, то донедавна, за словами експертів, які брали участь у пресбрифінгу, був повний провал виконання зобов'язань з боку України. Народні депутати митного скликання працювали некаваліжно, накопичивши чималі «борги». Лише навесні цього року проголосували в першому читанні два довгоочікувані законопроекти — №9532 і №7473, відтак почалося створення як окремої структури Державної митної служби. Прихід до влади партії «Слуга народу» й початок роботи нового складу парламенту в турборежимі показав обнадійливі результати в євроінтеграційному напрямі насамперед щодо врегулювання митних питань. 12 вересня Верховна Рада ухвалила в цілому законопроект №1082 «Про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи», а 2 жовтня народні депутати 270 голосами підтримали в цілому законопроект №1048 «Про внесен-

ня змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів». Обидва ці революційні для української митниці документи вже підписав Президент України.

Запровадження режиму спільного транзиту з ЄС (NCTS) — це передусім імплементація спеціального програмного забезпечення на митниці, яке дасть їй змогу працювати синхронно з митницями інших європейських країн. Бо, як зазначив Максим Нефьодов, голова Державної митної служби, «спільний транзит — це такий собі митний безвіз: із єдиним пакетом документів вантаж їде з Харкова до Лісабона через всі кордони. Швидше, дешевше і з меншими ризиками, ніж коли з однієї країни виїхали айфони, а в іншу в'їхала керамічна плитка». Адже саме законом №1082 встановлюються основні засади організації та загальний режим транзиту товарів через митну територію України, порядок і умови переміщення таких товарів у спільному режимі транзиту. Це дасть змогу зменшити кількість митних формальностей, необхідних для контролю за транзитним переміщенням, бо підприємства зможуть використовувати єдину митну декларацію та єдину гарантію для переміщення товарів від свого складу до складу контрагента. Ефект очевидний — відбудеться суттєве пришвидшення та здешевлення руху товарів.

Схвалення парламентом закону №1048 про функціонування авторизованих економічних операторів (АЕО) відбулося на виконання статті 84 Угоди про асоціацію між Україною і ЄС, відповідно до якої наша країна взяла на себе зобов'язання поступово адаптувати національне митне законодавство до митного законодавства Європейського Союзу. Це передбачає зокрема і впровадження в Україні АЕО.

Суть цієї програми, як пояснюють спеціалісти Міністерства фінансів, полягає у встановленні довірчих відносин бізнесу і митниці. Нині програми авторизованих економічних операторів уже реалізовані у 83 країнах світу. За даними ЄС, понад 80% усіх митних оформлень здійснюють підприємства, які використовують інструменти програми АЕО. Тому ухвалення парламентом місяць тому і підписаний Президентом законопроект не лише сприятиме підвищенню конкурентоспроможності українських підприємств на зовнішньому та внутрішньому ринках, а й розширить можливості в подальшій роботі Державної митної служби, що наразі реформується.

Анбандлінг Нафтогазу посилив позиції України

Автори дослідження «Інтеграція у рамках асоціації: динаміка виконання Угоди між Україною та ЄС»,

з якого ми почали розмову, вважають, що у 2019-му головним секторальним пріоритетом для відносин України і ЄС є і має залишатися в подальшому інтеграція нашої країни до внутрішнього ринку газу Євросоюзу. А вона передбачає повну лібералізацію українського ринку і забезпечення зміни схеми транспортування російського газу до Європи через Україну. Це чудово розуміють і в уряді Олексія Гончарука, і в парламенті. Їхня цілеспрямована і злагоджена співпраця в цьому євроінтеграційному секторі дала змогу законодавчо зробити все можливе, причому в досить стислий термін, щоб посилити позиції України в нинішньому важкому і вельми напруженому переговорному процесі щодо нового транзитного контракту з Газпромом. Цей новий контракт, зауважимо, укладатимемо вже не з монополістом Нафтогазом, а з відокремленою від нього новою юридичною структурою — незалежним оператором газотранспортної системи. Саме цього кілька років поспіль домагався від України ЄС в межах вимог Угоди про асоціацію та договору про приєднання до Енергетичного співтовариства.

Виконати ці та інші наші зобов'язання перед Євросоюзом і гарантувала Верховна Рада, ухваливши 31 жовтня (341 голос «за») довгоочікуваний закон про анбандлінг (розділення) Нафтогазу. Він передбачає монополізацію цього держпідприємства: відокремлення транспортування газу від його видобування та постачання, створення окремої компанії «Оператор ГТС». Цей закон відкрив шлях до укладання угоди про транзит російського газу в ЄС з використанням української труби.

«Уряд робить усе можливе, щоб угода була підписана в максимальному короткій термін, — сказав 1 листопада на засіданні парламенту Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук. — Для цього потрібно було вирішити питання про анбандлінг НАК «Нафтогаз України». Учора парламент це зробив, коли схвалив закон №2239-1. Тепер працюватимемо за європейськими правилами. Це дає нам можливість апелювати до наших європейських партнерів, союзників і виступати спільною позицією на переговорах. Переговори тривають. Але з російською стороною у нас, м'яко кажучи, не найпростіші відносини».

Про це свідчать останні заяви президента РФ і голови Газпрому. Володимир Путін 31 жовтня закликав обнулити у газовій суперечці всі вимоги як з боку Нафтогазу, так і Газпрому, і розпочати транзитні відносини з чистого аркуша. А Олексій Міллер як одну з умов продовження поставок російського газу до Європи через ГТС України вимагає відновлення Києвом прямих закупок російського газу. Ситуація ускладнюється проросійською позицією правлячої коаліції ФРН, яка

подала до Бундестагу проект закону, покликаний імплементувати в німецьке законодавство Газову директиву ЄС, причому в такій редакції, яка дозволить виключити «Північний потік-2» з-під юрисдикції законодавства ЄС.

З цього приводу Єгор Божок, заступник міністра закордонних справ України, за інформацією Укрінформу, чітко заявив: «Наша позиція дуже проста: можливе рішення Бундестагу в обхід правил ЄС щодо енергетичної лібералізації створить руйнівний прецедент для ЄС як інституції та його енергетичної безпеки». Тверду позицію займає і керівництво Нафтогазу. Виконавчий директор цієї компанії Юрій Вітренко теж висловився однозначно: «Якщо Газпром і політичне керівництво Росії справді хочуть почати відносини щодо транзиту з чистого аркуша, то контракт з відокремленим оператором — саме такий варіант... І це не означає, що Нафтогаз відмовився від своїх вимог за рішенням арбітражів щодо транзиту газу».

Якими будуть підсумки транзитних переговорів, чекати залишилося недовго.

Коли отримаємо промисловий безвіз і відкрите небо

Так склалося, що коли в Брюсселі тривали важкі транзитні переговори, там відбулося і П'яте засідання Комітету асоціації Україна — ЄС. За результатами засідання та численних двосторонніх зустрічей, як повідомила голова української делегації Юлія Гаряча, в.о. генерального директора Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції КМУ, «ми вийшли на повне порозуміння щодо пріоритетів, над якими працюватимемо спільно з партнерами». Дмитро Кулеба, віцепрем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, деталізував деякі напрями такої співпраці з колегами: «Головне, чого ми прагнемо і в чому нас підтримують наші європейські партнери, — повідомляє сайт МЗС, — це пришвидшення інтеграції з ЄС у тих сферах, де її відчують українські громадяни та український бізнес. Хочемо якнайшвидше отримати промисловий безвіз (через укладання угоди АСАА. — Авт.) для українських промислових товарів, спрощення митних процедур та умов ведення бізнесу, наблизнення наших ринків та основних сфер життя до європейських норм і правил... Ми сподіваємося якнайшвидше зустріти в Києві місію оцінювання ЄС з питань АСАА».

Як пояснюють фахівці, угода АСАА (Agreement on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products), яку ми прагнемо підписати з ЄС як документ про оцінювання відповідності та прийняття промислової продукції, — це

спосіб усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною і ЄС. «Передбачається, — пише експерт Дмитро Луценко у статті «Вигоди укладання АСАА», — що в охоплених цією угодою секторах українські експортери зможуть маркувати свою продукцію знаком СЕ та вільно продавати її на ринках Євросоюзу без додаткової сертифікації ЄС. Також без додаткової сертифікації до України можна буде вільно завозити та продавати виготовлену будь-де продукцію, марковану знаком відповідності СЕ. Це полегшить життя імпортерам в Україні та зменшить контрабанду».

На жаль, питання укладання угоди АСАА між ЄС та Україною вочевидь затягнулося. Ще в грудні 2005 року, тобто задовго до початку переговорів про майбутню Угоду про асоціацію, Україна та ЄС підписали План дій з підготовки до Угоди АСАА.

На переконання авторів ґрунтовного аналітичного дослідження «Інтеграція у рамках асоціації: динаміка виконання угоди між Україною і ЄС», на яке я вже посилався, «стан виконання Україною свого «домашнього завдання» дозволяє укласти угоду АСАА, отримати «промисловий безвіз». Але ЄС не дає сигналів про близькість цієї перспективи».

Незабаром, як повідомив Дмитро Кулеба, у Брюсселі відбудеться засідання Ради асоціації Україна — ЄС. Там наша сторона має намір порушити питання і щодо Угоди АСАА. Це було темою обговорення і під час п'ятого засідання Комітету асоціації Україна — ЄС. Сторони домовились «докласти зусиль щодо результативного проведення майбутнього засідання Ради асоціації» для сприяння секторальній інтеграції України до ЄС у певних сферах. Обіцяно сприяння започаткуванню переговорного процесу щодо «промислового безвізу» — Угоди АСАА. Точнішим було б слово «поновлення», адже, нагадаю, такі переговори відбувалися ще 14 років тому.

Поки що тішить єдина можливість реальності: обіцяне підписання «Спільної авіаційної угоди», на яку сторона ЄС погодилася 5 листопада в Брюсселі під час п'ятого засідання Комітету асоціації Україна — ЄС. Про це повідомляє сайт МЗС. Якщо йдеться про підписання Угоди «Про Спільний авіаційний простір (САП) з ЄС», так званий договір про відкрите небо з Євросоюзом, то це чудова новина. Бо за 25 років незалежності ми не змогли цього зробити, що значною мірою стримує і залучення до галузі іноземних інвестицій, і прихід на наш ринок нових авіакомпаній. Адже САП — це зона вільної торгівлі для авіації. Без такої лібералізації ринку авіап перевезень неможливо забезпечити реформування та розвиток авіаційного транспорту України за світовими стандартами.

ДЕРЖАВНИЙ ІНТЕРЕС

В Одесі інвесторам гарантують... проблеми?

SOS! Бізнесмен із ФРН замість перспектив одержав затяжні баталії з місцевими корупціонерами та чиновниками Держгеокадастру

Василь ТУТЛУК,
«Урядовий кур'єр»

Першим сприятливим новинам для іноземних інвесторів оприлюднив Президент України Володимир Зеленський. Під час медіамарафону 10 жовтня він наголосив: «Я особисто готовий відповісти за інвестиції. Я готовий захищати всі інвестиції». Цю тезу він ще раз підтвердив під час першого інвестиційного форуму Re:THINK. Invest in Ukraine, який відбувся 29 жовтня в Маріуполі, закликавши іноземних інвесторів не боятися інвестувати в Україну, оскільки у країні тепер «обов'язково буде те, чого ніколи не було раніше: прозорі і зрозумілі правила гри, однакові для всіх».

Прем'єр-міністр Олексій Гончарук під час зустрічі з Президентом України заявив, що для збільшення ВВП за наступних п'ять років на 40% та створення мільйона робочих місць необхідно підвищити продуктивність праці та залучити в економіку України не менш як 50 мільярдів доларів прямих іноземних інвестицій.

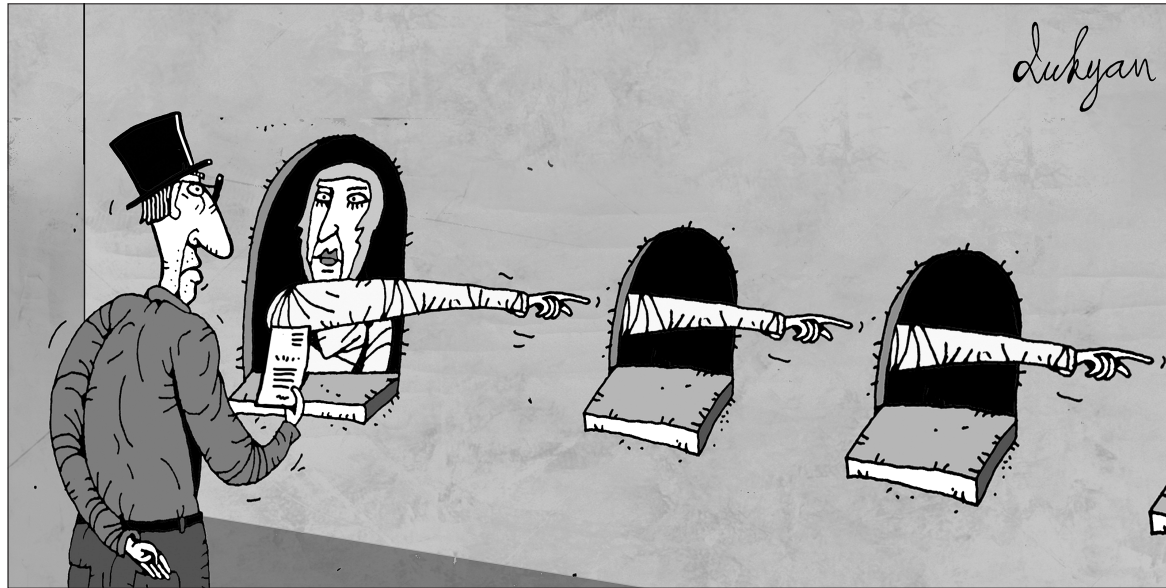
Тобто новий економічний курс, боротьба з корупцією, створення сприятливих умов для залучення іноземних інвестицій мають стати для всіх, від кого це залежить, головним орієнтиром діяльності. Мабуть, і в регіонах «государеві люди» висловлюють готовність підтримати новий стратегічний напрям руху України, визначений на найвищому державному рівні.

Сміттєзвалище не цікавило. А ось комплекс...

Проте, як кажуть в Одесі, слова чиновників і реальні справи — дві великі різниці. Принаймні в цьому вже неодноразово переконався німецький бізнесмен Едгар Шумахер — власник німецької фірми IHB Industrie, Handels-und Beteiligungsgesellschaft mbH. Бо після того як він інвестував в інфраструктурний проєкт Одеси понад 8 мільйонів євро, що за нинішнім курсом становить майже 240 мільйонів гривень, довелося переосвідчитися, що створення сприятливих умов для бізнесу в розумінні європейських чиновників і українських — знову-таки, як кажуть в Одесі, дві великі різниці.

Зокрема історія, про яку йтиметься, має 16-річну бороду і бере початок 2003-го. Саме тоді ТОВ «Южний» звернулося до Одеської міської ради із заявою про відведення земельної ділянки в оренду під будівництво туристично-оздоровчого комплексу з кафе. На той час воно вже провело переговори та одержало попередню згоду власника німецької фірми IHB Industrie, Handels-und Beteiligungsgesellschaft mbH Едгара Шумахера щодо фінансування проєкту.

Щоб одержати згоду міської ради на відведення земельної ділянки, необхідно було пройти чимало держінстанцій, одержати висновки різних експертів, дозвіл на документування тощо. На цьому етапі німецький інвестор не вникав у деталі всіх бюрократичних процедур — все це взяло на себе ТОВ. Зокрема й чималі подяки різномасштабним чиновникам за те, щоб вони не чинили перешкод з надуманих причин в оформленні документації. Врешті-решт рішенням сесії Одеської міськради земельну ділянку було

надано ТОВ «Южний» у довгострокову оренду.

Особливих заперечень у місцевих депутатів не було. Передусім тому, що місце для майбутнього будівництва було не у престижній центральній частині Одеси, де тривали війни за кожен квадратний метр, а на закинутій території околиці міста — пустирі, перетвореному на сміттєзвалище. Ні дороги, ні електропостачання, не кажучи вже про водопровід чи каналізацію, тут не було. І лише для того, щоб розчистити територію, довелося вивезти сотні тонн сміття й завезти тисячі тонн піску. Це без підготовки майданчика під будівництво і саме будівництво, яке потребувало вкладання колосальних коштів. Їх надав, нагадаємо, інвестор із ФРН, представник якого контролював використання багатомільйонної суми і весь перебіг робіт.

Мабуть, зайве нагадувати про педантизм і ретельність, із якою ведуть справи представники цієї нації. Саме так було і цього разу: завершення будівництва комплексу, який мав назву «Гранд Петтіне», відбулося у чітко визначені терміни. А сам туристично-оздоровчий комплекс став однією з найкрасивіших новобудов Одеси.

Після цього настав час повертати кошти німецькому інвесторові. Оскільки їх у ТОВ не було, справу вирішували через суд, де уклали мирову угоду про перехід цілісного майнового комплексу у власність німецької фірми IHB Industrie, Handels-und Beteiligungsgesellschaft mbH. Однак після дотримання всіх формальностей та відповідного юридичного оформлення документів інвестор одержав не лише нову власність, а й нові проблеми, з якими ніколи раніше не стикався. Адже доки на околиці міста був пустир із сміттєзвалищем, він нікого не цікавив, а коли на його місці постав красивий туристично-оздоровчий комплекс із кафе, ним одразу ж зацікавився один з головних корупціонерів області.

Шість років тому інвестора з ФРН запросив на розмову тодішній начальник Одеської обласної податкової служби. Хоч перед ним був громадянин ФРН, фіскал навпростець заявив: «Ви повинні принести мені півтора мільйона євро». На запитання Едгара Шумахера, як це уявляє начальник податкової, той не довго думаючи заявив: «Хоч у мішку». Заперечень, що у своїй країні німецький інвестор має відвідувати за кожен витрачений цент, податківець навіть слухати не захотів. Натомість пообіцяв у разі відмови просто заблокувати ро-

боту комплексу. На щастя, це було напередодні Революції гідності, після якої головний фіскал області накликав п'ятами з Одеси.

Чиновницьке замкнене коло

Здавалось би, після того, як «двічі несудимий» разом з нукерами спільно покинув Україну, нова влада мала б позбутися всього негативу попередників. Але ці сподівання не справдилися, оскільки її представники, обіцяючи реформи, насправді просто осіддали ті самі корупційні потоки, які існували за Януковича. Але це стало очевидним пізніше, а на початках німецький інвестор, як і абсолютна більшість наших співвітчизників, повірив голосним запевненням про реформаторські наміри тодішньої влади і навіть уявити не міг, які перешкоди доведеться долати з такими «реформаторами».

Не знав він і нюансів окремих українських законів, норми яких

сягом понад 400 сторінок друкованого тексту, таблиць і карт.

Нарешті наприкінці вересня 2017 року всі документи було надано в головне управління Держгеокадастру в Одеській області на експертизу. У відповіді, яку одержав замовник на початку жовтня того самого року, було вказано на необхідність гармонізації документації з підпунктом 3.3.2 Методики проведення державної експертизи землепорядної документації. А конкретніше — кожен аркуш документів у паперовому вигляді має бути засвідчено підписом і печаткою розробника об'єкта експертизи, а також підписом та печаткою сертифікованого інженера-землепорядника.

Одеське відділення Державного підприємства «Укргеоінформ», яке було розробником документації, врахувало ці зауваження і привело всю документацію у відповідність з вимогами методики. Після цього Головне управління Держгеокадастру в Одеській області направило

На жаль, в Україні ще чимало чиновників, які, почувши словосполучення «закордонний інвестор», уподібнюються акулі, яка йде на запах крові.

виписано так, що вони створюють законодавчий дуалізм. І саме цим із вигодою для себе нерідко користуються ті, від кого залежить підпис під різними дозвільними документами.

Приміром, відповідні статті Земельного та Цивільного кодексів України передбачають перехід оренди землі, на якій розташовано той чи той об'єкт, до його нового власника. На практиці ж чиновники можуть перетворити це питання на справжню смугу перешкод, яку доведеться долати не один рік. Саме з цим і зіткнувся німецький інвестор, якому після одержання права власності на об'єкт довелося починати все спочатку. Знову проходить багаторівневий затяжний процес експертизи, узгоджень, оформлення всієї документації, щоб отримати землю в оренду. Хоч свого часу її вже було надано в оренду ТОВ «Южний» під будівництво комплексу, власником якого на законних підставах став інвестор із ФРН.

Одне слово, на Едгара Шумахера чекало тривале випробування спілкуванням із представниками різних інстанцій та організацій, підсумком якого мав стати фоліант об-

проєкт землеустрою на відведення земельної ділянки для експлуатації та обслуговування туристично-оздоровчого комплексу німецьким власником у Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастру) на експертизу.

Однак цього разу документацію повернули в Одесу на доопрацювання вже з Києва. Головна причина — розміщення земельної ділянки було вказано в координатах, які існували за колишнього Союзу, а в Україні була вже власна сітка координат. Хоч було непросте, замовник зумів вирішити й це питання.

І знову розробник документації Одеське відділення ДП «Укргеоінформ» надіслало проєкт землеустрою в головне управління Держгеокадастру в Одеській області. Зробило це через так зване єдине вікно — департамент надання адмінпослуг Одеської міськради.

У відповіді ГУ Держгеокадастру від 26.03.2019 року вказано: «Зазначена документація із землеустрою не в повній мірі відповідає вимогам підпункту 3.3.2 Методики...». Тому ГУ «повертає проєкт землеустрою щодо відведення земельної ділянки без розгляду». І все. Бо якщо в 2017 році документацію з Головного

управління повернули з конкретною вказівкою, що саме слід виправити для дотримання вимог цього підпункту, то цього разу вчинили за принципом «здогадайся, мовляв, сам». Цим започаткували відфутболювання документації розробників, який, до речі, — теж державне підприємство.

Наступні три відповіді — 7 червня, 10 липня та 2 жовтня зроблено, мабуть, під копірку, лише з різними датами. І в них одна і та сама аргументація: «У наданому проєкті землеустрою не в повній мірі усунуто зауваження, зазначені в листі Головного управління від 27.03.2019 р.». Нагадаємо: у цьому листі було лише посилання на підпункт методики без будь-якої конкретики. Тому всі ці відповіді можна вважати класичною відпискою. Ситуація глухого кута, оскільки в Держгеокадастрі документацію може відправити лише його Головне управління в Одеській області. А воно, як бачимо, робити це не поспішає. А без експертизи з Києва не може бути відповідного рішення Одеської міськради.

Кому це вигідно?

А тим часом німецький інвестор не може повноцінно працювати й розвиватися. Адже права оренди на землю, де розміщено об'єкти, будівництво яких обійшлося в сотні мільйонів гривень, він не одержав досі. І поки що замість прибутків зазнає збитків. Цікаво, якщо він розповість про свій досвід ведення бізнесу в Одесі німецьким партнерам або поділитися ним із закордонними ЗМІ, то в Україні одразу ж полетять інвестори вкладати кошти у розвиток нашої економіки? Відповідь, як кажуть, на поверхні.

І наостанок процитуємо витяг з ухвали Солом'янського районного суду міста Києва від 31 липня цього року: «До слідчого судді Солом'янського районного суду м. Києва надійшло клопотання про накладення арешту на тимчасово вилучене майно, подане в рамках кримінального провадження, що розслідується за фактами вчинення зловживання службовим становищем службовими особами Головного управління Держгеокадастру в Одеській області, що спричинило тяжкі наслідки». І далі: «Національним антикорупційним бюро України в ході досудового розслідування встановлено, що начальник ГУ Держгеокадастру в Одеській області та заступник начальника ГУ Держгеокадастру в Одеській області, будучи службовими особами, діючи всупереч інтересам служби, за попередньою змовою та з метою одержання неправомірної вигоди вчинили зловживання своїм службовим становищем шляхом безпідставного виділення в оренду земель, які перебувають у власності держави, зміни їх цільового призначення та зменшення відсоткової ставки орендної плати за користування землею, що спричинило тяжкі наслідки державним інтересам».

Мабуть, цього цитування досить, щоб зрозуміти, чого хотіли чи, можливо, хочуть і досі від німецького інвестора в Одесі. На жаль, в Україні ще чимало чиновників, які почувши словосполучення «закордонний інвестор», уподібнюються акулі, яка йде на запах крові. Їм це, безумовно, вигідно, тільки як бути з іміджем України та прагненням керівників держави зробити його привабливим для інвесторів?

КІНО

Ірмі Вітовській вручили корону

КУЛЬТУРА. У Трускавці пройшов VIII кінофестиваль «Корона Карпат»

Іванна КУРОВЕЦЬ
для «Урядового кур'єра»

Гран-прі за найкращу повнометражну картину отримав фільм режисера Антоніо Лукіча «Мої думки тихі». Він удостоївся й призу за найкращу режисерську роботу, а актрису Ірму Вітовську, виконавицю ролі головної героїні стрічки, нагороджено призом за найкращу жіночу роль.

Кінофестиваль відбувся за підтримки програми уряду і Міністерства культури України «Малі міста — великі враження», державного агентства України з питань кіно, департаменту культури Львівської обласної державної адміністрації та Трускавецької міської ради.

Цими днями (7—10 листопада) Трускавець став центром культурного життя України і нагадував Канни чи Карлові Вари, відомі кінофестивалі. Тисячі гля-

дачів приїхали, щоб зустрітися з улюбленими режисерами, акторами, серед яких актриса Ірма Вітовська, актриса і голова журі фестивалю Римма Зюбіна, народний артист України Богдан Бенюк і найсильніша людина світу Василь Вірастюк, який презентував стрічку «Пригоди святого Миколая».

Організатори фестивалю вдруге за історію його проведення дали зелене світло лише українським стрічкам. І це виправдано, оскільки спостерігаємо бум українського кіно. Фільмів знімають дедалі більше, інтерес глядача до них зростає, повертається традиція відвідувати кінотеатри. Під час демонстрації фільмів у кінотеатрі був аншлаг, а іноді навіть бракувало місць.

— Величезне задоволення отримую, бачачи, що глядачів у залі більше, ніж місць, — сказав генеральний директор кінофестивалю Олег Карпін. — Це свід-

чить про те, що українське кіно конкурує із закордонним.

Багато документальних і художніх фільмів було присвячено війні й тому, як вона впливає на долі людей («Східняк», режисер Андрій Іванюк, «Позивний Бандерас», режисер Заза Буадзе, «Останні сусіди», «Перехрестя війни», режисер Євгенія Мельник, «Повернення», режисер Варвара Філіпчук та інші). Наскільки важлива для людей ця тема, свідчить такий випадок: через технічні проблеми показ фільму «Ловайськ 2014. Батальйон «Донбас» затримали на дві години, і ніхто не покинув залу кінотеатру «Злата». А після перегляду

картини, хоч була вже пізня година, люди ще довго спілкувалися з творчою групою стрічки.

Кореспондентка «УК» за лаштунками фестивалю зустрілася з Ірмою Вітовською і поставила їй кілька запитань.

— Ірмо, цей рік для вас особливий: ви отримали премію на Одеському кінофестивалі, національну премію «Кіноколо», вас визнали найкращою актрисою на фестивалі «Корона Карпат». Як відчуття після всього цього?

— Звичайно, це не може не радувати. Розглядаю ці перемоги як джек-пот. Адже життя актора таке, що завтра всього цього може і не бути. Але завдяки перемогам доводжу, що можу реалізовувати себе як актриса в абсолютно різних образах. Нині мало знімаюся, бо мені не цікаво робити те, що вже було, — хочу експериментувати.

— Рік у рік знімають дедалі більше українських фільмів. Як вважаєте, це поверне глядачів у кінотеатри?

ПЕРЕМОЖЦІ ФЕСТИВАЛЮ

В основній конкурсній програмі кінофестивалю було представлено багато українських фільмів, серед яких журі обрало 11 найкращих, що боролися за приз «Золота корона».

ГРАН-ПРІ

Фільм «Мої думки тихі»

Режисер Антоніо Лукіч

ПРИЗ ЗА НАЙКРАЩУ КІНОРЕЖИСУРУ

Режисер Антоніо Лукіч

Фільм «Мої думки тихі»

ПРИЗ ЗА НАЙКРАЩИЙ СЦЕНАРІЙ

Валерія Вінс

Фільм «Тринадцятий автобус»

ПРИЗ ЗА НАЙКРАЩУ ЧОЛОВІЧУ РОЛЬ

Олег Шульга

Фільм «Позивний Бандерас»

ПРИЗ ЗА НАЙКРАЩУ ЖІНОЧУ РОЛЬ

Ірма Вітовська

Фільм «Мої думки тихі»

ПРИЗ ЗА НАЙКРАЩИЙ КОРОТКОМЕТРАЖНИЙ ФІЛЬМ

«Анна»

Режисер Олесь Санін

ПРИЗ ЗА НАЙКРАЩИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ФІЛЬМ

«Нетерпимість»

Режисер Володимир Бакум

ПРИЗ ЗА НАЙКРАЩУ РЕЖИСУРУ

Фільм «Пляшка»

Режисер Єгор Бондаренко

— Ми потрапили у вирву, коли кінотеатри пережили стагнацію, а тепер настає час, що наш глядач повертається до традиції відвідувати кінотеатри. І це безмежно тішить. Те, яким наше суспільство буде завтра, залежить від рівня культури, смаку, нашої самоповаги, самоідентичності як нації сьогодні. Адже кіно — один з елементів, які нас збагачують. І я хочу, щоб глядачі не тільки розважалися, а й розвивалися.

Віддаю перевагу кіно, де висока планка, яка щось змінює в нас. Дуже рада, що у моєму житті є фільми «Брама» і «Мої думки тихі».

— Як у вас враження від трускавецького фестивалю «Корона Карпат»?

— Я вперше у Трускавці й вражена ним. Важливо, що в місті роблять ставку на культурний контент. Це не тільки популяризація українського кіно, а й високотурнізм. Хочу подякувати організаторам і волонтерам за їхню роботу. А для людей це добра нагода потрапити сюди саме під час фестивалю, коли не тільки п'єш воду, а й можеш подивитися кіно. До того ж, тут смачно, дуже щед्रो і надзвичайно тепло.

Фільм «Мої думки тихі» (на фото ліворуч кадр із нього) отримав одразу три призи фестивалю: гран-прі, за найкращу режисуру і за найкращу жіночу роль (Ірма Вітовська)

Соловейко голос має!

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

НАЦІОНАЛЬНІ ЦІННОСТІ. Днями в Києві відбулася прем'єра документального фільму «Соловей співає. Доки голос має». Його автори спромоглися зруйнувати міф, що українською спілкуються лише в окремих регіонах нашої країни. Вони аналізують мовну ситуацію не з точки зору політичної, а досліджують просвітницьку, історичну, лінгвістичну складові української мови, вивчають причини й наслідки українофобії, нав'язуваної роками. Фільм відзначається доброю, неагресивною тональністю. Адже творча група намагалася не загострювати мовну проблему, а привернути увагу до потреби поширення правдивої історії та перевіреної інформації про мову.

Одними з героїв фільму стала миколаївська родина — мама Інна Тимченко та її син Михайлик. У російськомовному Миколаєві вони у 2015 році свідомо перейшли на спілкування тільки українською.

Показ стрічки в Києві викликав великий інтерес і зі-

брав у залі понад 700 глядачів. Як зазначила на пресконференції авторка ідеї, сценарію та продюсерка фільму Леся Воронюк, розставити акценти, спростувати неправдиву інформацію і відкрити багато нової, поширеної в дуже вузьких наукових колах.

Режисер фільму Сергій Кримський розповів, що робота над ним тривала з 2017 року, стрічку створила громадська організація «Всесвітній день вишиванки». Її знімали в Україні, Білорусі, Ізраїлі, США і Великій Британії.

Історія цих держав доводить, що мова була і є одним із головних чинників їхньої національної безпеки та цілісності. Автори запросили на прем'єрний показ Інну та Михайлика Тимченків.

2016-го на одному із сайтів опубліковано матеріал про миколаївців, які розмовляють українською. Однією з героїнь цього матеріалу була Інна Тимченко. Так про неї та Михайлика дізналася творча група фільму «Соловей співає».

До речі, прозвучала у фільмі історія ще одного микола-

ївця, переселенця з Луганська. Він розповів, що саме в Миколаєві став на курсах вивчати українську. З 2016 року такий освітній проєкт «Безкоштовні курси української мови» успішно реалізують у Центральній міській бібліотеці ім. М.Л. Кропивницького.

Інна згадує, як разом із сином спілкувалася з творцями фільму. «Михайлик прочитав вірш, який вивчив до Дня української писемності та мови, — розповідає вона. — Ми його трохи змінили. Михайлик каже, що захищати-

ме своїми долонями крихітну свічку над буквою «І». Наприкінці вірша є рядки: «Але зятям собі, що колись можуть і такі часи настати, що нашої мови не буде пам'ятати навіть найменший соловейко. Тому не можна покладатися тільки на солов'їв, дитино». Саме ці слова й кадри ввійшли і у фільм, і у трейлер.

Михайлові вісім років, він навчається у третьому класі Миколаївського муніципального колегіуму. Завжди розмовляє українською з однолітками й дорослими. Якось хлопці-ровесники здивували-

Кадр з фільму «Соловей співає. Доки голос має»

Фото надав автор

ся, чому він спілкується українською. Він упевнено відповів, що так захищає Україну.

Природно, що патріота в такому дусі виховала мама, яка свідомо перейшла на українську. Інна Тимченко відома в Миколаєві та за його межами своєю громадською й науковою діяльністю. Вона доцент кафедри екологічної хімії Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова, заступниця голови Миколаївської філії Національного екологічного центру України, борець за стан довкілля і збереження від затоплення Національного природного парку «Бузький Гард». До речі, Михайлик разом з мамою долучається до проведення акцій активістів на захист Бузького Гарду та інших природних комплексів Миколаївщини.

Як викладачка в університеті Інна давно мала розмовляти українською. Хоч навіряд чи хтось, хто все життя розмовляв російською, зможе одразу, без помилок, перейти на літературну українську мову. Ці чинники зупинили, але не зупинили її.

«Якось, — розповідає вона, — під час концерту пам'яті Кузьми мені стало дуже соромно, що мені не важливо, якою мовою. З наступного ранку розмовляю українською, Михайлик теж. Інакше не може бути».

Інна розказує, що давно писала тільки українською. Спробувала й викладати українською.

«Саме був новий семестр в університеті, — ділиться вона. — Коли читала лекцію, робила, звичайно, помилки, але просила студентів мене виправляти. Улітку, коли почалася відпустка, читала класику в доброму перекладі українською мовою. Записалася на курси української, тому що треба було вдосконалюватися».

Інна дуже добре володіє мовою: пише наукові праці, читає лекції, виступає на наукових та екологічних заходах. Вона переконана, що мова дає внутрішню силу й енергію.

Фільм про мову вже крокує Україною. Його переглянуть у Києві, Житомирі, Івано-Франківську, Одесі, інших містах України.

ЗАПИТАЙТЕ В ЕКСПЕРТА

Про пільги для військовослужбовців та їхніх сімей

Начальниця відділу соціальних допомог, субсидій та персоналізованого обліку пільг департаменту соціального захисту Київської ОДА НАДІЯ КОРЗУН

1 Чи змінилися пільги для вдов військовослужбовців? У зв'язку з чим у платіжках за комунальні послуги суму зазначено в повному обсязі до сплати, хоч моя мати отримувала пільгу 50% як вдова військовослужбовця? З огляду на це прошу надати відповіді щодо цих питань згідно з чинним законодавством із посиланням на відповідну постанову КМУ.

Іван Сердюк

Пільги на оплату житлово-комунальних послуг — це право на зменшення розміру плати, гарантоване окремим категоріям громадян чинним законодавством.

Соціальний захист ветеранів військової служби та членів їхніх сімей передбачений Законом України «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист» від 24.03.1998 року за №203/98-ВР (із змінами та доповненнями), згідно з яким надаються пільги, зокрема: 50-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирної плати) та плати за комунальні послуги (водопостачання, газ, електрична, теплова енергія й інші послуги), користування квартирним телефоном ветеранами військової служби, ветеранами органів внутрішніх справ, ветеранами Національної поліції, ветеранами податкової міліції, ветеранами державної пожежної охорони, ветеранами Державної кримінально-виконавчої служби України, ветеранами служби цивільного захисту, ветеранами Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України і членами їхніх сімей, які проживають разом з ними, в жилих будинках усіх форм власності в межах норм, передбачених законодавством, або 50-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення.

Із жовтня 2019 року відповідно до Закону України від 09.11.2017 №2189-VIII «Про житлово-ко-

мунальні послуги», пільга надається у грошовій формі.

Розраховані органами соціального захисту населення суми пільг перераховуються на АТ «Ощадбанк» для подальшого проведення розрахунків з надавачами послуг за кожного конкретного пільговика (безготівкова форма).

Пільговикам, які подали заяву до органу соціального захисту населення на отримання пільги готівкою, виплата буде здійснюватися у готівковій формі у зазначений у заяві спосіб (банк або пошта). У зв'язку з цим платіж за послугу нараховується у повному обсязі, без урахування знижки, яка надається пільговику. В разі отримання готівки пільговик має сплатити за спожиті послуги повністю. Інші пільговики сплачують, як і раніше, частину платежу, а суму пільги за них перерахує надавач послуг АТ «Ощадбанк» (за наявності даних про номер мобільного телефону пільговик отримає інформаційне повідомлення від банку про проведені платежі).

Відповідний механізм нарахування пільг проводиться в Україні вперше, через технічні причини можуть бути випадки ненарахування окремим особам громадян суми пільги за жовтень 2019 року.

З огляду на вищезазначену інформацію рекомендуємо звернутися безпосередньо до органу соціального захисту населення за місцем отримання пільг, у зв'язку з чим сума пільги за жовтень 2019 року буде донарахована в наступному місяці.

2 У нас двоє дітей, чоловік — учасник бойових дій, зверталися неодноразово про надання пільгового харчування (до школи, міського управління освіти, виконкому). Міське управління освіти відповідає, що ми не належимо до пільгової категорії. Підкажіть, як вирішити це питання.

Ольга Овчаренко

Відповідно до ч. 3 ст. 56 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року за №2145-VIII (із змінами та доповненнями), органи державної влади та органи місцевого самоврядування, у підпорядкуванні яких перебувають державні і комунальні заклади освіти, забезпечують безоплатним гарячим харчуванням: дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування; дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних та інклюзивних класах (групах); дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», які навчаються в закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) чи фахової передвищої освіти; осіб інших категорій, визначених законодавством та/або рішенням органу місцевого самоврядування.

Звертаємо увагу, що на безоплатне гаряче харчування дітям, батьки та/або один із членів сім'ї яких є учасником бойових дій, повинні підтвердити безпосередню участь в АТО, тобто подати один з документів: довідку, що батька призвали на службу, або довідку чи посвідчення учас-

ника бойових дій. Ці документи варто подати безпосередньо до керівництва загальноосвітнього та/або дошкільного навчального закладу, яке зобов'язане їх розглянути у встановлений чинним законодавством строк.

Відповідно до законодавства, на безоплатне гаряче харчування дітям, батьки яких брали участь в ООС (АТО), рішення повинні приймати органи місцевої влади за рахунок бюджетних асигнувань.

Зя та моя дружина військові пенсіонери, кожен має статус учасника бойових дій (АТО) з 2015 року. До жовтня 2019 року ми отримували платіжки з урахуванням пільг на сплату за житлово-комунальні послуги у квартирі 54 кв. м, де зареєстровані та проживаємо разом із повнолітнім сином, але з жовтня 2019 року отримали їх без урахування цих пільг. Як кожен з нас має отримувати знижку 75% оплати за комунальні послуги, що передбачено відповідним законом України? Прошу надати інформацію про порядок нарахування пільг — знижки 75% для двох пільговиків, який проживають в одному приміщенні, під час сплати за водопостачання та водовідведення, опалення та утримання прибудинкової території, вивезення побутових відходів та електроенергію. Чи повинен я кудись звертатися по отримання пільг у зв'язку з новими правилами?

В. Корніяк

Відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22.10.1993 року за №3551-XII (із змінами та доповненнями, далі закон), до учасників бойових дій належать військовослужбовці, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції.

Підставою для надання пільг є посвідчення учасника бойових дій, видане органами Міноборони, МВС, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Адміністрації Держприкордонслужби, Адміністрації Держспецтрансслужби, Управління державної охорони, Адміністрації Держспецзв'язку, ДСНС за місцем реєстрації.

Згідно зі статтею 12 закону, учасники бойових дій мають право зокрема на такі пільги:

— 75-відсоткова знижка у сплаті за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає в житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку сплати, і додатково 10,5 кв. метра на сім'ю);

— 75-відсоткова знижка сплати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими) та скрапленням балонним газом для побутових потреб у межах середніх норм споживання;

— 75-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановле-

них для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення.

Згідно з вимогами Порядку надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг у грошовій формі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 №373 «Деякі питання надання житлових субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг у грошовій формі» (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 №807, далі — порядок), структурні підрозділи з питань соціального захисту населення на підставі даних Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги, та інформації, отриманої відповідно до п. 5 цього порядку, розраховують щомісяця до 20 числа суму пільги, виходячи з розміру знижки, на яку пільговик має право згідно із законом, кількості членів сім'ї, які мають таке право відповідно до законодавчих актів, зазначених у п. 3 цього порядку, і визначені ст. 51 Бюджетного кодексу України, і з урахуванням встановлених цін/тарифів (внесків) і державних соціальних нормативів у сфері житлово-комунального обслуговування.

Якщо в одному житловому приміщенні право на пільги мають кілька пільговиків, розрахунок суми пільги здійснюється одному із таких пільговиків, який має право на більший за розміром відсоток знижки з оплати житлово-комунальних послуг, з урахуванням розміру пільг інших пільговиків.

За заявою пільговика структурний підрозділ з питань соціального захисту населення надає

йому інформацію про розрахунок розміру пільги.

Із жовтня 2019 року відповідно до Закону України від 09.11.2017 №2189-VIII «Про житлово-комунальні послуги», пільга надається у грошовій формі.

Розраховані органами соціального захисту населення суми пільг перераховуються на АТ «Ощадбанк» для подальшого проведення з ним розрахунків з надавачами послуг за кожного конкретного пільговика (безготівкова форма).

Пільговикам, які подали заяву до органу соціального захисту населення на отримання пільги, готівкою виплата буде здійснюватися у готівковій формі у зазначений у заяві спосіб (банк або пошта). У зв'язку з цим платіж за послугу нараховується у повному обсязі, без урахування знижки, яка надається пільговику.

У разі отримання готівки пільговик має сплатити за спожиті послуги повністю. Інші пільговики сплачують, як і раніше, частину платежу, а суму пільги за них перерахує надавач послуг АТ «Ощадбанк» (за наявності даних про номер мобільного телефону пільговик отримає інформаційне повідомлення від банку про проведені платежі).

Відповідний механізм нарахування пільг проводиться в Україні вперше, через технічні причини можуть бути випадки ненарахування окремим особам громадян суми пільги за жовтень 2019 року. З огляду на це рекомендуємо звернутися безпосередньо до органу соціального захисту населення за місцем отримання пільг, у зв'язку з чим сума пільги за жовтень 2019 року буде донарахована в наступному місяці.

Заступник директора департаменту — начальник управління методологічного забезпечення Пенсійного фонду України СВІТЛАНА ШУТА

У зв'язку з тим, що я пішла на пенсію у 49 років, маючи чорнобильські пільги III категорії, мені нараховували пенсію за 2000-ні роки. Чи можу перерахувати пенсію, взявши зарплату за 2015—2019 роки?

В. Ускова

Згідно із Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 року за №1058-IV (із змінами та доповненнями, далі закон №1058), під час обчислення пенсії враховується заро-

бітна плата (дохід) за весь період страхового стажу, починаючи з 1 липня 2000 року.

За бажанням пенсіонера та за умови підтвердження довідки про заробітну плату первинними документами або якщо страховий стаж, починаючи з 1 липня 2000 року становить менш як 60 місяців, для обчислення пенсії також враховується заробітна плата (дохід) за будь-які 60 календарних місяців страхового стажу підряд по 30 червня 2000 року незалежно від перерв.

Якщо особа після призначення пенсії продовжувала працювати, проводиться перерахунок раніше призначеної пенсії з дотриманням певних умов. Зокрема, якщо особа після призначення (попереднього перерахунку) пенсії набула не менш як 24 місяці страхового стажу, то під час перерахунку пенсії можливо врахувати страховий стаж та заробітну плату, набуті після призначення (або попереднього перерахунку) пенсії.

Отже, з огляду на це та інформацію, наведену у вашому запиті, вважаємо за доцільне повідомити, що підстав для проведення перерахунку пенсії, враховуючи заробітну плату лише за 2015—2019 роки, немає.

Запитання можете надіслати на електронну адресу expert@ukcc.com.ua

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

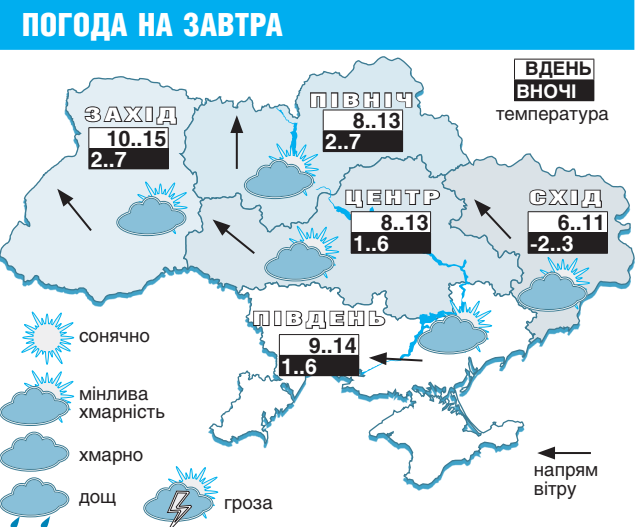
Луганщина готова одягати маленьких модниць

Іванка МІЩЕНКО
для «Урядового кур'єра»

ВИСТАВКА. Підприємці приїхали на виставку в Українському домі не тільки зі здобутками — вони постійно шукають нові можливості та ресурси. Про це говорив очільник Луганщини. «На Луганщині реалізуємо нову стратегію модернізації, відбудови, партнерства», — заявив Сергій Гайдай. Він зауважив, що економіку області, яку раніше формували промислові гіганти, нині утримує малий і середній бізнес, тож серед продукції, яку презентували на виставкових стендах 26 виробників Луганщини, переважали товари легкої й харчової промисловості, текстиль, кераміка і поліграфічна продукція. Особливо зацікавив відвідувачів прем'єр-показ одягу регіональних виробників Дмитра Косилкіна та Наталії Бондар.

Під час виставки відбувся прем'єрний показ відеоробіт мотиваційної кампанії про підприємців зі сходу України «Великі історії малого бізнесу». Деякі з них переселенці, які залишили домівки і відновили власний бізнес

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ
НА 16 ЛИСТОПАДА

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+2 +7	+8 +13	Черкаська	+1 +6	+8 +13
Житомирська	+2 +7	+8 +13	Кіровоградська	0 +5	+8 +13
Чернігівська	+1 +6	+7 +12	Полтавська	-2 +3	+7 +12
Сумська	-2 +3	+6 +11	Дніпропетровська	-1 +4	+7 +12
Закарпатська	+3 +8	+12 +17	Одеська	+4 +9	+12 +17
Рівненська	+2 +7	+9 +14	Миколаївська	+1 +6	+9 +14
Львівська	+2 +7	+10 +15	Херсонська	+1 +6	+9 +14
Івано-Франківська	+1 +6	+10 +15	Запорізька	0 +5	+7 +12
Волинська	+2 +7	+9 +14	Харківська	-2 +3	+6 +11
Хмельницька	+3 +8	+9 +14	Донецька	-1 +4	+6 +11
Чернівецька	+3 +8	+10 +15	Луганська	-2 +3	+6 +11
Тернопільська	+3 +8	+10 +15	Крим	+2 +7	+9 +14
Вінницька	+2 +7	+9 +14	Київ	+4 +6	+10 +12

Укргідрометцентр

Урок для вчителів провели працівники зоопарку

Володимир ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

БЛИЖЧЕ ДО ПРИРОДИ. Співпраця зі школами й дитячими закладами вже традиційна для Харківського зоопарку. Проте цього разу працівники звіринця вирушили до Харківської Маріїнської гімназії зовсім з іншою метою

— передати свої знання педагогам.

У межах проекту «Школа молодого вчителя» зоологи поспілкувалися з педагогами Шевченківського району Харкова, обговоривши проблеми розвитку пізнавальної активності учнів. Як зазначила пресекретар Харківського зоопарку Жанна Сивуха, ця тема окреслилася не випад-

ково, адже збереження рідкісних і зникаючих видів, відновлення популяцій тварин — основні завдання зоопарку, які спонукають до прищеплення пізнавальної активності юного покоління.

За відгуками вчителів, захід був не лише корисним з точки зору практичної роботи з дітьми у цьому напрямі, а й надав змогу зануритися у світ приро-

ди й залишив приємні спогади про спілкування з паличником і совою Клушею, яких працівники зоопарку привезли до школи.

Як зауважила вчителька початкової школи Вікторія Максименко, ці заняття надихнули на пошуки нових форм прищеплення дітям почуття любові до природи, а також спонукали до проведення дитячих екскурсій у зоопарк.

Мешканців річок Сумщини побільшало

Олександр ВЕРТИЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

ФАУНА. Відразу чотири річки Сумської області — Псел, Шостка, Сейм і Десна поповнилися мальками коропа, товстолоба та білого аму-

ра, яких доставлено з Херсонського виробничо-експериментального заводу з розведення молодняку частикових риб. Так до торішніх 100 тисяч особин, випущених у межах виконання загальнодержавної програми відтворення вод-

них біоресурсів, додалися ще 200, а наступного року на Сумщині розраховують випустити 300 тисяч екземплярів риб. Як наголосив начальник відділу іхтіології та регулювання рибальства Сумського рибкоохоронного патруля Віталій Підо-

пригора, зариблення товстолобом, білим амуром та коропом позитивно позначиться не тільки на рибному розмаїтті підводного світу, а й на біологічній меліорації, тобто зменшенні водоростей у руслах річок, їхній чистоті.

Інтернет книжки не замінить

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

КОНКУРСИ. У Полтавській обласній бібліотеці імені І.П. Котляревського визначили цьогорічних переможців конкурсу «Краща книга Полтавщини», участь у якому взяли автори, авторські колективи, видавництва, поліграфічні підприємства, науково-дослідницькі та бібліотечні заклади, громадські й творчі організації області. Переможців визначали у семи номінаціях серед 52 учасників. Окремі з них, наприклад поетеса Марія Бойко, давно відомі у краї.

Конкурс проводили усьоме. Він став популярним на Полтавщині. У цьому заслуга передовсім департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації, який виступає організатором заходу, популяризує полтавську книжку. Коштом об-

Квітів і грамот вистачило всім учасникам книжкового конкурсу

ласного бюджету книжки місцевих літераторів і видавництва було представлено на книжкових виставках у Львові, Дніпрі, Черкасах.

За 19 років за сприяння обласної влади у межах реалізації заходів відповідної регіональної програми розвитку інформаційної сфери і зокрема книго-

видання видано понад 140 назв соціально значущих книжок загальним накладом понад 87 тисяч примірників на суму майже 6 мільйонів гривень.

Про героя нагадуватиме меморіальна дошка

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

ПАМ'ЯТЬ. У Миколаєві на будинку, де жив воїн світла військово-службовець 72-ї окремої механізованої бригади Олександр Калиновський, відкрито пам'ятну дошку. Олександра було смертельно поранено кулею снайпера в бою з диверсійно-терористичною групою під час встановлення спостережного посту в русі колонії поблизу села Петрівське. Трагедія сталася 29 жовтня 2014-го. Загиблому було 22 роки.

Пам'ять про земляка вшанували рідні, друзі, бойові побратими, викладачі й учні школи №18, представники місцевої влади. Указом Президента України №109/2015 від 26 лютого 2015 року «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України», Олександра Калиновського нагороджено орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Як розповів командир хлопця Ігор Домбровський, Сашко був звичайним, займався спортом, любив життя, багато планував і мріяв. Та коли настав вирішальний час для країни, він без вагань пішов на війну і віддав життя за мир для кожного з нас.

Сподіваємося, що ця меморіальна дошка стане останньою й нагадуватиме наступним поколінням про героїчний вчинок Олександра, а пам'ять про нього назавжди залишиться в серцях людей.

З почуттям глибокої вдячності за безстрашність і героїзм друзі присвятили Олександрові листа. Не стримуючи сліз, один із побратимів зачитав його на церемонії. Присутні вшанували пам'ять Героя хвилиною мовчання.

Подвиг Олександра залишиться в пам'яті миколаївців